

ZÜMRÜT KÖYÜ EKOTURİZM UYGULAMA PROJESİ

Proje Adı : Bartın-Kastamonu Küre Dağları Milli Parkı ve Çevresinde Ekoturizmin Geliştirilmesi için Zümrüt Köyü Uygulama Projesi
Yürütücü Kuruluş ve Yürütücü: Küre Dağları Ekoturizm Derneği (KED)- *Dr. İsmail MENTEŞ*
Destekleyen Kuruluş : Küresel Çevre Fonu Küçük Destek Programı (GEF/SGP)
Proje No ve Uygulama Dönemi: TUR-03-08 / 2004-2007

Küre Dağları, Türkiye ve dünya için önemli doğa alanlarından biridir. WWF tarafından 1999 yılında başlatılan bir kampanya çerçevesinde Küre Dağları da Türkiye Cumhuriyeti tarafından dünyaya "armağan edilen" bir alan kabul edilir. Çevre ve Orman Bakanlığı, 1998 yılında dış kaynaklı (UNDP) bir proje ile Küre Dağları'nda korunan alan çalışması başlatır ve bu süreç 2000 yılında bu bölgenin 37,753 hektarlık bölümünün milli park olarak ilan edilmesiyle sonuçlanır. Zümrüt köyü de Küre Dağları Milli Parkı sınırında kurulu tipik bir orman köyüdür. Milli parkın etrafında yer alan diğer orman köyleri gibi Zümrüt köyünün de gelir kaynağı büyük ölçüde ormancılık faaliyetlerine bağlıdır. Zira Zümrüt köyü ormanlarının önemli bir bölümü Küre Dağları Milli Parkı içerisinde kalmıştır.

Türkiye'de milli park vb. '**korunan alan**' çalışmalarının yarattığı temel sorun, doğasının veya doğal kaynaklarının korunması istenilen orman köylülerine alternatif gelir kaynağı oluşturamamaktır. Bu durum orman köylerinde ciddi sorunlara neden olmakta ve korunan alan çalışmaları ile orman köylüleri arasında çatışmalar ortaya çıkmaktadır. Bir tarafta yaşamını zor koşullarda sürdürmeye çalışan orman köylüsü, diğer yanda da köylünün yüzyıllardır yararlanmakta olduğu ormanları korumaya alan/milli park ilan eden devlet bulunur. Ve bu durumun da gerek orman halk ilişkisinde gerekse korunan alan çalışmasında büyük sorunlara neden olduğuna tanık olunmaktadır. Bu noktadan sonra, taraflar için tek doğru seçenek orman köylerinde yaşayan insanlara ormancılık dışında alternatif gelir kaynağı yaratmaktır. Aksi halde korumada başarılı olmak olanaksızdır.

Küre Dağları Ekoturizm Derneği (KED), Zümrüt Köyü Ekoturizm Uygulama Projesi ile bir orman köyünde ekoloji ve ekoturizm / sürdürülebilir kırsal turizm gibi iki alanı buluşturarak köylülere alternatif gelir kaynakları yaratmayı amaçlamıştır. Bir başka ifade ile korunan alanlar çevresinde yaşayan orman köylerinin kalkındırılmasında ekoturizmin / sürdürülebilir kırsal turizmin bir araç olarak kullanılması öncelikli bir hedef haline getirilmiştir.

Etrafı tamamen ormanlarla kaplı olan Zümrüt Köyü Küre Dağları Milli Parkı sınırında bulunan Azdavay bölgesinde yer almaktadır. Doğal ve kültürel yapısı neredeyse hiç bozulmamıştır. Yaklaşık 50 hanenin bulunduğu köyün 4 mahallesi ve 350 kişilik nüfusu vardır. Nüfusunun büyük bölümünün İstanbul'a göç etmesi nedeniyle şu an köyde yaklaşık 35-40 kişi yaşamaktadır.

Zümrüt Köyü Ekoturizm Projesi, Zümrüt köyünde ekoturizmin altyapısının oluşturulması ve alternatif gelir kaynakları yaratmayı amaçlamıştır. Proje fikrinin ve sonrasında uygulanmasının köylülerle birlikte tartışılması sürecinde, köylüler ilk aşamada istekli davransa da konuya tereddütle yaklaşmışlardır. Proje süresince köylülerle yaklaşık 35 toplantı yapılmıştır. Proje 2004 yılı yaz döneminde başlamış ve 2006 yılı baharında tamamlanmıştır. Projede ulusal uzmanlarla birlikte bir adet de yabancı uzman görev almıştır.

Proje kapsamında gerçekleştirilen faaliyetlerden bazıları aşağıda belirtilmiştir.

- 1) Ekoturizm faaliyetleri çerçevesinde, ormancılık üretimi dışında rekreasyon faaliyetlerinden ekonomik gelir oluşturulmasına yönelik örnek uygulamalar yapılmıştır.
- 2) Köyde yetişen ürünlerin hijyenik bir şekilde hazırlanması, paketlenmesi ve değerlendirilerek ziyaretçilere sunulması konusunda köy kadınlarına eğitimler verilmiştir.
- 3) Köyün kullanılmayan ilkokulu restore edilerek ziyaretçi merkezine dönüştürülmüştür.
- 4) İki adet geleneksel ev pansiyona dönüştürülmüştür. Böylece köye gelen ziyaretçilere konaklama imkanı oluşturulmuştur.
- 5) Köyde yerel doğa kılavuzluğu sistemi geliştirilmiştir. Bu amaçla, yaklaşık 10 kişiye eğitim verilmiştir. Dolayısı ile köye gelen ziyaretçilerin yöreyi güven içinde gezmeleri için imkan sağlanmıştır.
- 6) Doğa yürüyüşleri yapmak, ata binmek ve bisikletle dolaşmak gibi farklı aktivitelere altyapı oluşturulmuştur.
- 7) Küre Dağları Milli Parkı'nın karstik yapısının bir sonucu olan kanyon ve mağaralara ziyaretler başlatılarak rekreasyonel faaliyetlerin geliştirilmesi sağlanmıştır.
- 8) Proje ile uzun dönemde Küre Dağları'nın PANpark sistemine girmesine katkı sağlanmıştır.
- 9) Proje ile ekoturizm kavramının yaygın bir şekilde kullanımı sağlanmış ve hazırlanan planlarda bölge için ekoturizmin önemi kabul edilerek planlarda yer almıştır.

Detay bilgi için: info@kuredaqlari.org.tr